

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (België) en Agrifirm (Nederland) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Gregory Antrop (zie foto) de inmenging van een bijproduct uit de bio-ethanolindustrie in het rantsoen.

Ruw eiwit in opfok bijsturen met ‘dried distillers grains’

Het jaar 2016 was een moeilijk landbouwjaar op vele vlakken. Zeker het natte voorjaar zorgde voor de nodige stress, vooral bij het maaien. Door het koude, natte en late voorjaar werden veel eerste en tweede grassneden te laat gemaaid. Dat had tot gevolg dat het eiwit- en energiegehalte in deze kuilen aan de lage kant was (zie tabel 1). Het eiwitgehalte is verdund door het massale gewas. De verteerbaarheid van deze kuil is ook veel te laag door het hoge ruwecelstofgehalte. Deze lage verteerbaarheid zorgt dan ook voor de lage veji-waarde.

Voor groeiend jongvee en drachtige vaarzen is het belangrijk om een rantsoen te maken met voldoende energie en eiwit. Met deze graskuil in het rantsoen mist de veehouder beide. Door het lage suikergehalte zal ook de smakelijkheid en daarbij de opname van het rantsoen aan de lage kant zijn.

Vooral eiwit is belangrijk voor de groei. Vaarzen die beter uitgroeien, zullen sneller aan hun inseminatiegewicht geraken. Voor dit rantsoen werd ervoor gekozen om een bijproduct uit de bio-ethanolindustrie toe te voegen, bijproducten die ook wel ‘dried distillers grain’

voedermiddel	gift per dier		g ds/ kg prod.	vem/ kg ds	dve/ kg ds	oeb/ kg ds	re/ kg ds	rc/ kg ds
	kg vers	kg ds						
mais 2016	5,7	2,041	358	985	53	-30	74	182
graskuil 2016	5	2,625	525	817	59	-8	121	332
Protistar	1,9	0,665	350	1150	175	-33	340	100
Nr. 121 Forti Beef Mix	2,9	2,538	875	1257	51	86	228	82
totaal rantsoen				1012	89	11	162	198
minimumbehoefte bwb				975	80	0	155	174

Tabel 2 – Samenstelling opfokrantsoen voor vaarzen 5-12 maanden

Het kengetal **vem**

Voedereenheid melk of vem is een energieparameter in een rantsoen. Het geeft de netto-energie-inhoud van een nutriënt weer in relatie tot de energie-inhoud van 1 kg gestandaardiseerde gerst of 1000 vem. Omdat vem een relatieve waarde is, heeft die dus geen eenheid. Bijvoorbeeld wanneer een product 1100 vem bevat, betekent dit dat een product 1,1 keer de energiehoeveelheid van 1 kg gerst bevat (of 10% meer energie dan gerst).

De vem wordt berekend aan de hand van het niveau aan verteerbaar ruw eiwit, verteerbare organische stof, verteerbare ruwe celstof, verteerbaar ruw vet en verteerbare koolhydraten (suiker, zetmeel, overige koolhydraten). Het betekent dat het energiegehalte in ruwvoerders zoals gras sterk kan worden beïnvloed middels het oogstmoment. Ouder gras bevat immers meer lignine, heeft een lagere verteerbaarheid en zo een lager vem-gehalte.

genoemd worden. In dit geval is dit Protistar, een stapelbaar, vochtig en smakelijk bijproduct met een voerinhoud van 34 procent ruw eiwit en 1150 vem. Het rantsoen in tabel 2 is voor groeiende vaarzen van 5 tot 12 maanden ouderdom. Het is een intensief rantsoen met veel energie en eiwit. Vanaf 12 maanden bestaat het risico op vervetting en wordt het energierijke krachtvoer (20 % ruw eiwit per kg product) afgebouwd naar 1 kg tot aan de kalving.

TEKST GREGORY ANTROP

	uitslag	streefcijfer
g droge stof/kg product	525	350-500
g ruw eiwit/kg droge stof	121	170-225
g ruwe celstof/kg droge stof	332	225-265
g ruw as/kg droge stof	128	< 105
g suiker/kg droge stof	11	70-120
vem/kg droge stof	817	> 875
vc-os (% verteerbaarheid)	68	>75

Tabel 1 – Analyse laat gemaide graskuil 2016